24/12/2019

Υπάρχουν κάποια ελπιδοφόρα σημεία για την Σχολή της Χάλκης

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Στις δραστηριότητες και τις πρωτοβουλίες που έλαβε το Οικουμενικό Πατριαρχείο κατά το 2019, αλλά και στις ελπίδες και τις προσδοκίες του για τη νέα χρόνια που ανατέλει, αναφέρθηκε ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος την Κυριακή, 22 Δεκεμβρίου, στην ομιλία του, στην Κοινοτική αίθουσα του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Νεοχωρίου Βοσπόρου, μετά τη θεία λειτουργία, στην οποία χοροστάτησε.

Αναφερόμενος στις πρωτοβουλίες του Πατριαρχείου, ο Παναγιώτατος, ανέφερε ότι η σημαντικότερη ήταν η απονομή της Αυτοκεφαλίας στην Εκκλησία της Ουκρανίας, δίνοντας την ευκαιρία σε εκατομμύρια ουκρανών ορθοδόξων αδελφών μας, αφού τους επανέφερε στην κανονικότητα, “να μπορούν να διοικούν και να κατευθύνουν τα εσωτερικά πράγματα της τοπικής εκκλησίας των χωρίς να εξαρτώνται από οποιαδήποτε άλλη Εκκλησία”.

“Μας κατηγορήσαν ότι τους δώσαμε, ως Κωνσταντινούπολις, μόνον μερικό, μισό αυτοκέφαλο. Αυτό δεν είναι αλήθεια. Τους δώσαμε πλήρες αυτοκέφαλο όπως και σε όλες τις άλλες εκκλησίες, κατά τους προηγουμένους αιώνας και πρόσφατα, που πήραν το αυτοκέφαλο από το Οικουμενικό Πατριαρχείο, το οποίο, να σημειώσω, ότι είναι η μόνη Εκκλησία που έχει το δικαίωμα από τους ιερούς κανόνας και από την ιστορικήν πράξη της Εκκλησίας να απονέμει την αυτοκεφαλία. Τους δώσαμε, λοιπόν, πλήρες αυτοκέφαλον. Θα παίρνουν το Άγιο Μύρον από εμάς, όπως είναι η τάξις και η παράδοσις, και κατά τ’ άλλα, από την στιγμή που εξέλεξαν τον δικό τους τον προκαθήμενο, τον Επιφάνιο, και την περί αυτόν Ιεράν Σύνοδο, εμείς δεν έχουμε λόγο να αναμειγνυώμεθα, παρά μόνον όταν θα μας ζητήσουν, ενδεχομένως, την συμβουλή μας, την κατεύθυνση του Οικουμενικού Πατριαρχείου που έχει πείρα αιώνων πολλών και σοφίαν συμπεπυκνωμένην για ενδεχομένη δυσκολία που θα αντιμετωπίσουν στην εκκλησιαστική τους ζωή”.

Στη συνέχεια ο Πατριάρχης αναφέρθηκε στην εκλογή νέων δυναμικών ιεραρχών στις Αρχιεπισκοπές Αμερικής, Αυστραλίας, Θυατείρων, καθώς και σε άλλες επαρχίες του Θρόνου, στην εκλογή βοηθών επισκόπων, αλλά και στον εμπλουτισμό της Πατριαρχικής Αυλής με νέους κληρικούς.

Μιλώντας για το διαχρονικό ενδιαφέρον της Μητρός Εκκλησίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος επεσήμανε την έλλειψη βούλησης των ισχυρών κρατών να στηρίξουν την εφαρμογή της Συμφωνίας των Παρισίων για την κλιματική αλλαγή, όπως διεφάνη και κατά την πρόσφατη Σύνοδο που πραγματοποιήθηκε στη Μαδρίτη.

“Δυστυχώς οι κρατούντες, αυτοί που διαχειρίζονται τις τύχες των λαών, θέτουν υπεράνω όλων το οικονομικό συμφέρον”, είπε ο Παναγιώτατος, και σε άλλο σημείο της ομιλίας του υπενθύμισε ότι “το Οικουμενικό μας Πατριαρχείο, χρόνια τώρα, συμπληρώσαμε αισίως τριάντα χρόνια από τότε που συστηματικώς αποδυθηκαμε σε έναν αγώνα διαφωτίσεως, ευαισθητοποιήσεως, ιδιαιτέρως των νέων ανθρώπων, για το σημερινό οξύ οικολογικόν πρόβλημα. Και θα συνεχίσουμε, είμαστε αποφασισμένοι να συνεχίσουμε όσο μπορούμε”.

Ολοκληρώνοντας την ανασκόπιση των δράσεων της Μητρός Εκκλησίας, κατά το 2019, ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος ευχήθηκε το 2020 να είναι ευλογημένο, καρποφόρο, “προ πάντων να φέρει περισσότερη ειρήνη στον κόσμο που τόσο πολύ την χρειάζεται”.

“Υπάρχουν στον ορίζοντα κάποια ελπιδοφόρα σημεία για την Θεολογική μας Σχολή της Χάλκης. Μακάρι να μην διαψευστούμε για μία ακόμα φορά και να μπορέσουμε να δούμε μέσα στο ’20 την επαναλειτουργία της Σχολής μας”.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης συνεχάρη τον Μητροπολίτη Μυριοφύτου και Περιστάσεως Ειρηναίο, Επόπτη της Περιφερείας Βοσπόρου, για τη διακονία και το παραγωγικό διοικητικό και πνευματικό έργο που επιτελεί, τον Ιερατικώς προϊστάμενο των Ναών του Νεοχωρίου, Αρχιμ. Αγαθάγγελο Σίσκο, Διευθυντή του Πατριαρχικού Αρχειοφυλακίου, για την ευδόκιμο ποιμαντική διακονία του, αλλά και τον Πρόεδρο της Εφοροεπιτροπής Αλέξανδρο Καπουντάγ, και τους συνεργάτες του για όλα όσα κάνουν για την Κοινότητα.

Νωρίτερα, μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας, ο Παναγιώτατος τίμησε με το Οφφίκιο του Άρχοντος Πρωτονοταρίου τον κ.Δημήτριο Σαλπιστή, Επίτιμο Διευθυντή της Αγιορειτικής Εστίας, παρουσία των Μητροπολιτών Μυριοφύτου και Περιστάσεως Ειρηναίου, Μύρων Χρυσοστόμου και Ικονίου Θεολήπτου, Αρχόντων Οφφικιαλίων, και πιστού λαού.

Στην ομιλία του, ο Πατριάρχης, σημείωσε, μεταξύ άλλων:

“Την παράδοσιν των οφφικίων φυλάσσει μέχρι της σήμερον η Αγία του Χριστού Μεγάλη Εκκλησία, απονέμουσα ταύτα εις τα αναδεικνυόμενα επί αφοσιώσει και διακονία προς αυτήν και επί τη κατά Χριστόν αναστροφή και προκοπή τέκνα αυτής. Αξίως και υμείς, Εντιμολογιώτατε, τιμάσθε υπό του Οικουμενικού Πατριαρχείου διά της απονομής υψηλού οφφικίου, διά τον σεβασμόν σας προς την Κωνσταντινουπολίτιδα Εκκλησίαν, και την αναγνώρισιν της πανορθοδόξου, παγχριστιανικής και πανανθρωπίνης αποστολής της, διά το ενδιαφέρον σας διά το Άγιον Όρος, το σέμνωμα της Μεγάλης Εκκλησίας, καθώς και διά την πολυσχιδή προσφοράν σας εις το Γένος, την κοινωνίαν και τον πολιτισμόν από διαφόρους ευθυνεμφόρτους θέσεις και υψηλά αξιώματα.
Ανελάβετε αξιαγάστους πρωτοβουλίας ως Αντιδήμαρχος Πολιτισμού εις τον Δήμον Θεσσαλονίκης, ως Αντιπρόεδρος και ως Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος. Συνεβάλατε καθοριστικώς εις την οργάνωσιν της εξόχου Εκθέσεως «Θησαυροί του Αγίου Όρους» εις το «Μουσείον Βυζαντινού Πολιτισμού» Θεσσαλονίκης εν τω πλαισίω του θεσμού «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης», είχατε σπουδαίαν παρουσίαν ως Διευθυντής της «Αγιορειτικής Εστίας» και προσεφέρετε πολλά διά την ανάδειξιν της πολιτισμικής κληρονομίας του Αγιωνύμου Όρους και των ιστορικών δεσμών

αυτού με την πόλιν της Θεσσαλονίκης. Δικαίως σας απενεμήθη ο τίτλος του «Επιτίμου Διευθυντού» της Αγιορειτικής Εστίας.

Εις όλην αυτήν την «καλήν μαρτυρίαν» σας, παρεμείνατε εν παντί πιστόν τέκνον της Μητρός Εκκλησίας, διετηρήσατε τον σεβασμόν σας προς τα τιμαλφή της Ρωμιοσύνης, ετιμήσατε την προσφυγικήν καταγωγήν σας. Η Εκκλησία και το Γένος έχουν ανάγκην ανθρώπων όπως η υμετέρα Εντιμολογιότης, ευσεβών, ευφυών, δραστηρίων, δυναμικών, ανοικτών προς τον κόσμον και τον πολιτισμόν, με πνεύμα προσφοράς, με συμμετοχήν εις τα δημόσια πράγματα, με φιλοπατρίαν και σεβασμόν προς τας πατρώας παραδόσεις, ιδιαιτέρως εις την εποχήν μας, εποχήν κυριαρχίας του «διωγκωμένου εγώ» και του «περικλείστου ατόμου»”.

Στην αντιφώνησή του, ο νέος Άρχων, ευχαρίστησε τον Οικουμενικό Πατριάρχη για την ιδιαίτερη μεγάλη τιμή που του επιφύλαξε. Μιλώντας για την πορεία του στα κοινά της Θεσσαλονίκης έκανε ιδιαίτερη αναφορα στην ευκαιρία που είχε να υπηρετήσει την πόλη και τον πολιτισμό της, “αλλά και τις μακραίωνες σχέσεις της με την Μοναστική Πολιτεία του Άθω και εν τέλει μέσω αυτών να συνδεθώ με το Οικουμενικό μας Πατριαρχείο από πολλές θέσεις και με πολλούς τρόπους”.

“Στις πρώτες Προσκυνηματικές πολυήμερες επισκέψεις μου στον Ιερό Άθωνα στα τέλη της δεκαετίας του 1950, έζησα από πολύ κοντά ένα Άγιο Όρος της λειψανδρίας, της φτώχειας, των στερήσεων, της εμφανούς παντού φθοράς του χρόνου.

Εν τούτοις η ταπεινοφροσύνη, η αγάπη, η αφιέρωση, ο καθημερινός αγώνας, η αγιοσύνη, αναδυόταν γύρω μας και διαμόρφωνε μια αίσθηση που συνοδεύει ακόμη την προσέγγιση και τις σχέσεις μας με τον Αγιορειτικό Μοναχισμό.

Αυτό διατυπώσαμε χρόνια πολλά αργότερα στο κείμενο της έκδοσης «Αγιορειτικόν Πανάγιον» ως την βαθύτερη πίστη και σχέση μας με το Άγιον Όρος, όταν γράφαμε : «Τα Μοναστήρια, οι σκήτες, τα κελιά, οι σπηλιές, η έρημος, ανέδειξαν και αναδεικνύουν και στις ημέρες μας τις φωτεινές προσωπικότητες που εμψυχώνουν και οδηγούν με τον λόγο, την ζωή και το παράδειγμα τους ανά τους αιώνες τις χιλιάδες των αναχωρητών, που έχουν περιβληθεί το μοναχικό σχήμα, αλλά και τα εκατομμύρια των πιστών που αναζητούν στήριξη και παρηγοριά»
Και ήρθε πρόσφατα Παναγιώτατε, η Σύνοδος της Αγίας και Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, να εντάξει με πρόταση Σας, στο Αγιολόγιο της Εκκλησίας τέσσερις Αγιορείτες Μοναχούς, οι οποίοι έζησαν στα χρόνια μας, έζησαν ανάμεσα μας, επιβεβαιώνοντας την διαρκή αγιότητα του Τόπου”.

Ο νέος Άρχων μίλησε, μεταξύ άλλων, και για τη διοργάνωση της σημαντικής Έκθεσης των Θησαυρών του Αγίου Όρους το 1997, το έτος που η Θεσσαλονίκη ανεδείχθη ως η Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης.

“Εκείνη η Έκθεση έφερε στο προσκήνιο του ενδιαφέροντος στην Ελλάδα και στο εξωτερικό το Άγιον Όρος και τον ορθόδοξο Μοναχισμό. Εκατοντάδες χιλιάδες επισκέπτες απλοί άνθρωποι, Βασιλείς, Πρόεδροι Δημοκρατίας, πρωθυπουργοί επιστήμονες, εκπρόσωποι Πανεπιστημίων και Μουσείων, θρησκευτικοί ηγέτες, αντίκρυσαν στην Έκθεση εκείνη τον πλούτο των πολύτιμων και μοναδικών εκθεμάτων που οι Μοναχοί διαφύλαξαν ανά τους αιώνες, εν μέσω πολέμων, κατακτήσεων και πειρατειών. Διεθνή Συνέδρια για την ιστορία του Αγίου Όρους, την Τέχνη, την Αρχιτεκτονική, το ιδιαίτερο Περιβάλλον, τον Μοναχισμό, πολύτιμες και μοναδικές εκδόσεις έγραψαν μια νέα σελίδα στην ιστορία του Αγίου Όρους.
Ως λογική συνέχεια εκείνης της Έκθεσης , των προβληματισμών και των ιδεών που οι Μοναχοί έθεσαν, ιδρύθηκε το 2.000 η Αγιορειτική Εστία, ως έκφραση της θεσμικής επιβεβαίωσης των σχέσεων της Θεσσαλονίκης με την Μοναστική Πολιτεία, της οποίας την έναρξη της λειτουργίας από την πρώτη ημέρα ευλογίσατε Παναγιώτατε και έκτοτε υποστηρίξατε με κάθε τρόπο, με τις

επισκέψεις Σας , με τα κείμενα Σας, με την αγάπη και την διαρκή στήριξη την οποία προσφέρατε.
Στα είκοσι αυτά χρόνια η Αγιορειτική Εστία ανεδείχθη σε έναν επιτυχημένο φορέα, με την μόνιμη Έκθεση για το Άγιον Όρος, τις περιοδικές εκθέσεις στους χώρους της αλλά και σε πόλεις της Ελλάδας και του Εξωτερικού με τα 10 Διεθνή Συνέδρια και τα τέσσερα Εργαστήρια, με τις εκδόσεις, με τις έρευνες που πραγματοποιεί στο Άγιον Όρος και εκτός αυτού, πάντοτε υπό την σκέπη και την ευλογία του Οικουμενικού Πατριαρχείου”.

φωτογραφίες: Νίκος Μαγγίνας / Οικουμενικό Πατριαρχείο